

ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНУ У РОЗРІЗІ ЗРОСТАННЯ КОНКУРЕНЦІЇ

Литвиненко М. В., студентка 7 курсу Центру заочного навчання

Пушкар Т. А., канд. екон. наук, доц. каф. економіки підприємств міського господарства

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М.Бекетова*

Сучасний розвиток регіональних ринків передбачає формування активного бізнес-середовища, яке визначає основні засади конкуренції. Ефективне бізнес-середовище стає основою реалізації підприємницького потенціалу регіону, створення соціально відповідального бізнесу, розвитку цивілізованих конкурентних умов.

М. Мельник визначає бізнес-середовище як сукупність окремих суб'єктів економіки і факторів оточуючого середовища, які впливають на них [1, С. 51]. Буряк Г. виходить із найпоширенішого визначення бізнес-середовища як сукупності всіх зовнішніх факторів діяльності фірми, які суттєво впливають на її функціонування. Сучасне бізнес-середовище, на думку автора, включає споживачів продукції, постачальників, конкурентів, урядове регулювання економічної діяльності, а також соціальні, політичні, правові та інші відносини [2, С. 26].

Соскін О. І. визначає особливість формування сучасного бізнес-середовища, яка полягає у динамічності та створенні синергетичних ефектів, які проявляються при об'єднанні різних підприємницьких структур, використанні спільного потенціалу. В основі такої взаємодії покладено принципи вільної кооперації та економічного партнерства. На думку автора, бізнес-середовище за новітньою моделлю орієнтоване на піднесення депресивних регіонів, формування високотехнологічних господарських комплексів [3, С. 46]. Основою високотехнологічного сучасного бізнес-середовища у регіонах стають новітні інноваційні структури – бізнес-інкубатори, бізнес-парки, інноваційні технопарки.

Особливістю сучасного етапу формування бізнес-середовища у регіонах є підвищення уваги до соціальної відповідальності бізнесу. Соціально орієнтовано бізнес-середовище, на думку М. Мельника, є сукупністю інституційних передумов, факторів, ціннісних орієнтацій та механізмів правового, політичного, економічного та соціокультурного характеру, що сприяють реалізацію соціально відповідальної поведінки суб'єктів бізнесу [4, С. 16].

Отже, бізнес-середовище є сукупністю взаємовідносин учасників економічної діяльності у регіоні, які здійснюються і розвиваються під впливом зовнішніх факторів (політичних, правових, макроекономічних, соціальних, культурних) і базуються на принципах вільного вибору, свободи підприємницької діяльності, соціальної відповідальності.

Бізнес-середовище формує основи для розвитку конкуренції на економічних принципах і визначає можливості реалізації підприємницького капіталу у регіоні.

Формування сучасного бізнес-середовища відбувається під впливом наступних факторів:

1. поступова інтеграція України до Європейського Союзу, що змінює умови взаємовідносин і посилює конкуренцію на усіх рівнях;
2. зміни, реформування і розбудови правових засад здійснення підприємницької діяльності, конкурентної та зовнішньоекономічної політики;
3. трансформації територіальних громад і підвищення їх впливу на економічні процеси у регіонах;
4. подальшої розбудови громадянського суспільства і створенні умов для активізації його впливу на сферу бізнесу;
5. підвищення соціальної відповідальності бізнесу як невід'ємної умови і вагомої конкурентної переваги;
6. зростання невизначеності і ризиків для сучасного бізнес-середовища;
7. формування новітніх підходів до взаємодії бізнес-структур у регіоні.

Отже, сучасне бізнес-середовище у регіоні виходить за межі лише бізнесу, формуючи механізм взаємодії бізнес-структур не тільки із конкурентами, споживачами та постачальниками, але і з органами місцевого самоврядування, іншими представниками територіальних громад, громадськими організаціями. Формування бізнес-середовища в подальшому все більше буде підпадати під вплив євроінтеграційних процесів, підвищуючи рівень конкуренції і висуваючи соціальну відповідальність як невід'ємну конкурентну перевагу сучасного бізнесу.

Література:

1. Мельник М. І. Класифікація бізнес-середовища: системний підхід. Регіональна економіка. 2008. №2. С. 251-260.
2. Буряк Г. Інститути розвитку відносин власності у класифікації бізнес-середовища. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2012. Вип. 105. С. 26-27.
3. Соскін О. І. Модель розвитку економіки та бізнес-середовища: логіка змін в умовах євроінтеграції. Економіка підприємства: теорія і практика : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф., 10 жовтня 2014 р. Київ : КНЕУ, 2014. С. 43-48.
4. Мельник М. І. Інститут соціально орієнтованого бізнес-середовища в економічних відносинах: цілі та інструменти стимулювання. Регіональна економіка. 2010. №1. С. 15-23.